
Mødedokument

B10-0129/2024

21.10.2024

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 136, stk. 2

om situationen i Aserbajdsjan, krænkelse af menneskerettighederne og folkeretten og forbindelserne med Armenien
(2024/2890(RSP))

Giorgos Georgiou
for The Left-Gruppen

B10-0129/2024

Europa-Parlamentets beslutning om situationen i Aserbajdsjan, krænkelse af menneskerettighederne og folkeretten og forbindelserne med Armenien (2024/2890(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Armenien og Aserbajdsjan,
  - der henviser til De Forenede Nationers pagt og til principperne i folkeretten,
  - der henviser til verdenserklæringen om menneskerettighederne,
  - der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK),
  - der henviser til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
  - der henviser til EU's naboskabspolitik og Det Østlige Partnerskab,
  - der henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Armenien på den anden side¹,
  - der henviser til den omfattende og udvidede partnerskabsaftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Armenien på den anden side²,
  - der henviser til EU-køreplanen for dialog med civilsamfundet i Armenien for perioden 2021-2027,
  - der henviser til aftalememorandummet om et strategisk partnerskab mellem EU og Aserbajdsjan inden for energi, der blev undertegnet den 18. juli 2022,
  - der henviser til behovet for en fredelig løsning på konflikten i overensstemmelse med principperne i Helsingforslutakten, Parischartret for et nyt Europa og de relevante resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd,
  - der henviser til den fælles erklæring af 7. december 2023 fra Republikken Armeniens premierministers kontor og Republikken Aserbajdsjans præsidentielle administration,
  - der henviser til rapporten af 10. maj 2024 fra FN's Komité mod Tortur om Aserbajdsjan,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 136, stk. 2,
- A. der henviser til, at en varig og omfattende fredsftale mellem Armenien og Aserbajdsjan

---

¹ EFT L 239 af 9.9.1999, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/602/oj.

² EUT L 23 af 26.1.2018, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2018/104/oj.

- er afgørende for sikkerheden, stabiliteten og velstanden i Sydkaukasus;
- B. der henviser til, at Aserbajdsjans aggression mod Nagorno-Karabakh har resulteret i betydelige menneskelige lidelser, og at aserbajdsjanske tropper har begået etnisk udrensning og vold mod de armenske indbyggere i regionen;
  - C. der henviser til, at der i forbindelse med opbygningen af tillid mellem de to lande var indgået en aftale om, at Republikken Armenien skulle støtte Republikken Aserbajdsjans kandidatur til at blive vært for den 29. partskonference (COP29) under FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) ved at trække sit eget kandidatur tilbage; der henviser til, at denne aftale fastsatte, at Republikken Aserbajdsjan skulle løslade 32 armenske militærfolk, og Republikken Armenien skulle løslade to aserbajdsjanske militærfolk;
  - D. der henviser til, at 23 krigsfanger stadig tilbageholdes i Aserbajdsjan, anklaget for falske forbrydelser og uden tilstrækkelig juridisk repræsentation;
  - E. der henviser til, at forbindelserne mellem EU og Aserbajdsjan er baseret på den partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EU og Aserbajdsjan, der har været i kraft siden 1999;
  - F. der henviser til, at det er blevet klart, at den gasaftale, som Kommissionen og Aserbajdsjan har indgået, har givet den aserbajdsjanske regering carte blanche til at gøre, som den vil, vel vidende, at EU's energisikkerhed afhænger af dens vilje;
  - G. der henviser til, at FN's klimakonference i 2024 eller partskonferencen under UNFCCC, COP29, vil blive afholdt i Baku, Aserbajdsjan, fra den 11. til den 22. november 2024;
  - H. der henviser til, at der i de seneste år er gjort fremskridt hen imod et tættere samarbejde mellem EU og Armenien, herunder på områder som handel, udvikling og politisk dialog; der henviser til, at Den Europæiske Union er Armeniens næststørste handelspartner og dets største donor inden for udviklingssamarbejde;
  - I. der henviser til, at Aserbajdsjans resultater med hensyn til respekt for menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder stadig er meget negative og skal forbedres, inden EU kan uddybe sit politiske partnerskab og energipartnerskab med landet;
  - J. der henviser til, at den særlige rapportør om situationen for menneskerettighedsforkæmpere under FN's højkommisariat for menneskerettigheder, Mary Lawlor, den 15. august 2024 udtalte, at hun i de seneste måneder havde været vidne til en alarmerende bølge af anholdelser af og straffesager mod menneskerettighedsforkæmpere og journalister i Aserbajdsjan; der henviser til, at den pågældende udtalelse bl.a. vedrører Anar Mammadli, formand for centret for valgovervågning og demokratistudier, og Ulvi Hasanli, Sevinj Abbasova, Nargiz Absalamova og Elnara Gasimova, henholdsvis direktør, chefredaktør og journalister fra Abzas Media, et medieforetagende, der beskæftiger sig med menneskerettighedsspørgsmål og efterforskning af korruption;
  - K. der henviser til, at Gubad Ibadoghlu, politisk økonom og oppositionsfigur, blev

arresteret af de aserbajdsjanske myndigheder i juli 2023 og forblev tilbageholdt indtil den 22. april 2024, hvor han blev overført til husarrest; der henviser til, at hans helbred er blevet betydeligt forværret siden hans arrestation som følge af tortur, umenneskelige fængselsforhold og nægtelse af passende lægebehandling, og at hans liv derfor er i fare;

- L. der henviser til, at Ilhamiz Guliyev, menneskerettighedsforkæmper, blev vilkårligt arresteret den 4. december 2023 på grund af tvivlsomme anklager om narkotikahandel, efter at han som whistleblower vidnede om politiets manipulation af beviser mod regeringskritikere; der henviser til, at han risikerer op til 12 års fængsel;
  - M. der henviser til, at LGBTIQ-personers menneskerettigheder i Armenien og Aserbajdsjan i bedste fald ignoreres og i værste fald angribes aktivt af regeringen og statslige institutioner; der henviser til, at Aserbajdsjan ifølge regnbuekortet og -indekset for 2024 fra International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association Europe opnåede en score på 2 % med hensyn til deres juridiske og politiske praksis; der henviser til, at dette gør Aserbajdsjan til det lavest rangerede land af alle de lande, der er blevet vurderet;
  - N. der henviser til, at der i Den Internationale Domstols kendelse af 7. december 2021, som pålagde Aserbajdsjan at forebygge og straffe hærværk og ødelæggelser af den armenske kulturarv, blev fremsat alvorlige beskyldninger om de aserbajdsjanske myndigheders involvering i ødelæggelsen af kirkegårde, kirker og historiske monumenter i Nagorno-Karabakh; der henviser til, at den bygning, der huser nationalforsamlingen i Nagorno-Karabakh, blev revet ned af Aserbajdsjan den 3. marts 2024;
  - O. der henviser til, at EU's holdning – i overensstemmelse med det, der er kommet til udtryk i relevante beslutninger – er en klar afvisning af ethvert forsøg på at fremme eller på nogen måde bistå international anerkendelse af løsrivelsesenheden i den besatte del af Cypern, navnlig i relation til dens påståede anerkendelse som observatør for Organisationen af Tyrkiske Stater; der henviser til, at Aserbajdsjan var vært for det uformelle topmøde mellem statscheferne fra Organisationen af Tyrkiske Stater den 5.-6. juli 2024;
1. fremhæver betydningen af fred, stabilitet og sikkerhed i Sydkaukasus, for regionen, for EU og for verden; understreger, at en varig og omfattende fredsftale mellem Armenien og Aserbajdsjan er afgørende for sikkerheden, stabiliteten og velstanden i Sydkaukasus;
  2. opfordrer det internationale samfund til at støtte fredsprocessen ved at yde diplomatisk og økonomisk bistand, ved at respektere og anerkende den demokratiske vilje hos flygtningene fra Nagorno-Karabakh og ved at tilskynde alle parter til at opfylde deres forpligtelser i henhold til folkeretten;
  3. bekræfter sin tilslutning til principperne i Helsingforslutakten, Parischartret for et nyt Europa og FN's Sikkerhedsråds resolutioner og opfordrer til fuld gennemførelse af disse principper i forbindelse med løsningen af konflikten mellem Aserbajdsjan og Armenien;
  4. beklager dybt den tvungne fordrivelse af 100 000 etniske armeniere, der har ført til etnisk udrensning fra Aserbajdsjans side af den oprindelige armenske befolkning i Nagorno-Karabakh;

5. noterer sig aftalen mellem Republikken Aserbajdsjan og Republikken Armenien om at løslade 32 armenske og to aserbajdsjanske militærfolk; opfordrer til, at de resterende 23 armenske krigsfanger løslades; mener, at sådanne tiltag kan have en positiv indflydelse på normaliseringen af forbindelserne og indgåelsen af en fredstraktat;
6. opfordrer indtrængende regeringerne i Armenien og Aserbajdsjan til at tage skridt til at opbygge tillid mellem deres samfund, herunder ved at fremme mellemfolkelige udvekslinger og uddannelsesprogrammer, der fremmer forsoning og forståelse;
7. fordømmer på det kraftigste, at Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, har betegnet Aserbajdsjan som en "pålidelig energileverandør"; gentager sin opfordring til Kommissionen om øjeblikkeligt at suspendere aftalememorandummet om et strategisk partnerskab på energiområdet mellem EU og Aserbajdsjan;
8. beklager præsident Aliyevs udtalelser om en udvidelse af gasproduktionen for at dække den stigende efterspørgsel, herunder fra de europæiske markeder; mener, at EU's fremskyndelse af den grønne omstilling, samtidig med at de mest sårbare grupper i samfundet beskyttes, kan have den ekstra fordel, at EU's energimix diversificeres;
9. udtrykker bekymring over menneskerettighedssituationen i Aserbajdsjan; opfordrer indtrængende Aserbajdsjan til at sikre en behørig proces og retfærdig rettergang og til omgående og betingelsesløst at løslade alle politiske fanger, menneskerettighedsforkæmpere og journalister, der er blevet uretmæssigt tilbageholdt; understreger, at alle partnerskabsaftaler bør være betinget af respekt for retsstatsprincippet og menneskerettighederne;
10. opfordrer de aserbajdsjanske myndigheder til at styrke håndhævelsen af arbejdsmarkedslovgivningen og sikre, at alle arbejdstagere, herunder vandrende arbejdstagere, nyder godt af deres grundlæggende rettigheder, herunder retten til rimelige lønninger, sikre arbejdsforhold og retten til at danne og blive medlem af fagforeninger uden frygt for repressalier; opfordrer den aserbajdsjanske regering til at øge gennemsigtigheden i arbejdspraksisserne og til at gennemføre konkrete foranstaltninger til at forebygge og bekæmpe misbrug af arbejdskraft, herunder børnearbejde;
11. mener, at de fortsatte krænkelser af menneskerettighederne i Aserbajdsjan er uforenelige med værtskabet for COP29; mener endvidere, at Aserbajdsjans mål om at øge sin gasproduktion er fuldstændig uforenelig med det globale mål om udfasning af fossile brændstoffer, som parterne i UNFCCC har fastsat; opfordrer det internationale samfund til at benytte denne lejlighed til at lægge pres på Aserbajdsjan for at få landet til at træffe øjeblikkelige og håndgribelige foranstaltninger for at håndtere dets menneskerettighedssituation;
12. beklager ødelæggelsen af den armenske kulturelle, religiøse og historiske arv siden begyndelsen af Nagorno-Karabakh-konflikten, navnlig nedrivningen af den bygning, der husede nationalforsamlingen i Nagorno-Karabakh;
13. gentager, at Aserbajdsjan skal overholde princippet om gode naboskabsforbindelser og respektere folkeretten, hvilket omfatter nødvendigheden af at respektere alle staters suverænitet og territoriale integritet;

14. afviser ethvert forsøg på at fremme eller på nogen måde bistå international anerkendelse af løsrivelsesenheden i den besatte del af Cypern, navnlig i relation til dens påståede anerkendelse som observatør for Organisationen af Tyrkiske Stater; opfordrer Aserbajdsjan til behørigt at værne om principperne om alle staters suverænitet og territoriale integritet; beklager, at Aserbajdsjan har ratificeret den ændrede statut for Organisationen af Tyrkiske Stater, som vil give beslutningen om at give løsrivelsesenheden observatørstatus virkning;
15. noterer sig rapporten af 10. maj 2024 fra FN's Komité mod Tortur om Aserbajdsjan; opfordrer de aserbajdsjanske myndigheder til at gøre en yderligere indsats for at respektere menneskerettighederne, navnlig på områderne: chikane af menneskerettighedsforkæmpere og journalister; hadforbrydelser, hadefuld tale og forskelsbehandling; lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoners rettigheder og kønsbaseret vold og vold i hjemmet;
16. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes regeringer og parlamenter samt til Armeniens og Aserbajdsjans regeringer.